

VYLUČOVACÍ SYSTEM

Obrázky použity z: LIDSKÉ TĚLO

Silbernagl a Despopoulos: ATLAS FYZIOLOGIE ČLOVĚKA

LEDVINA
(REN)

MOČOVOD
(ureter)

MOČOVÝ MĚCHÝŘ
(vesica urinaria)

MOČOVÁ TRUBICE
(urethra)

KŮRA LEDVIN

PYRAMIDA

BRADAVKA

KALICH

BRANKA

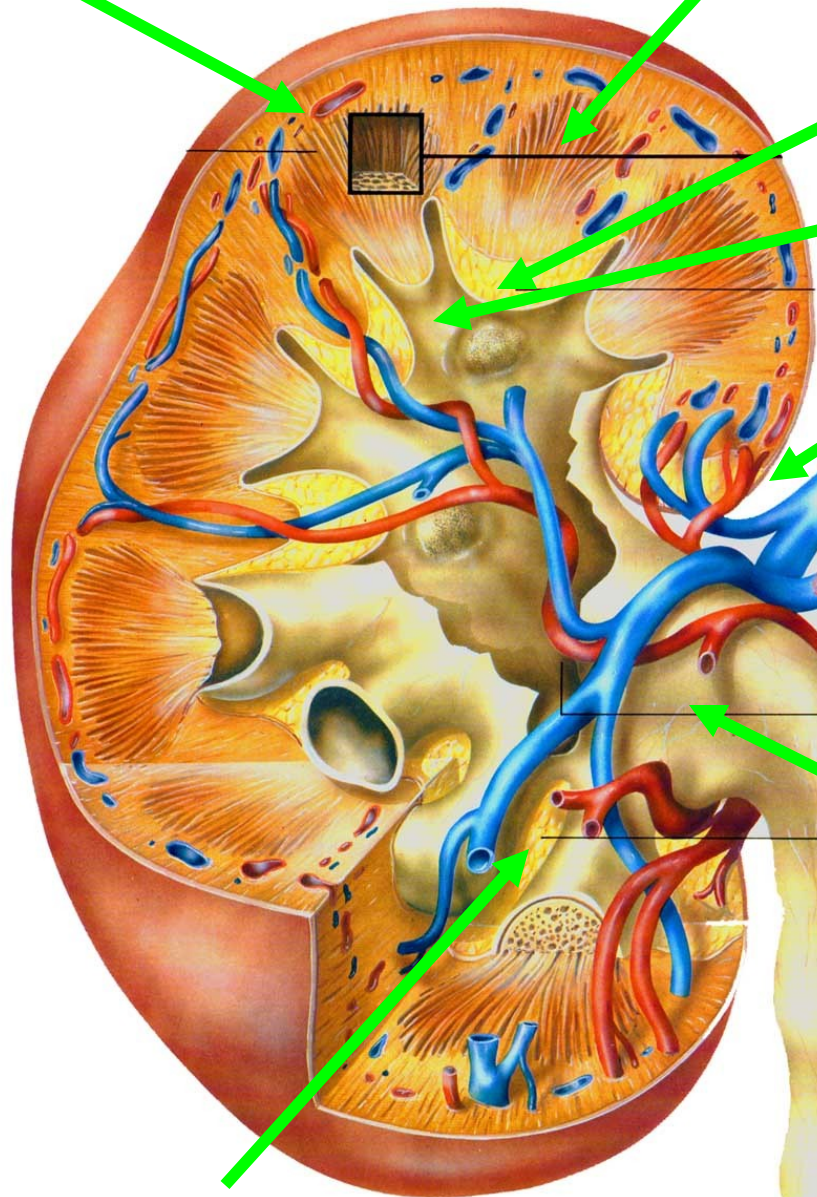
LEDVINNÁ ŽÍLA

LEDVINNÁ TEPNA

LEDVINNÁ PÁNVIČKA
(pelvis renalis)

MOČOVOD

DŘEŇ LEDVIN

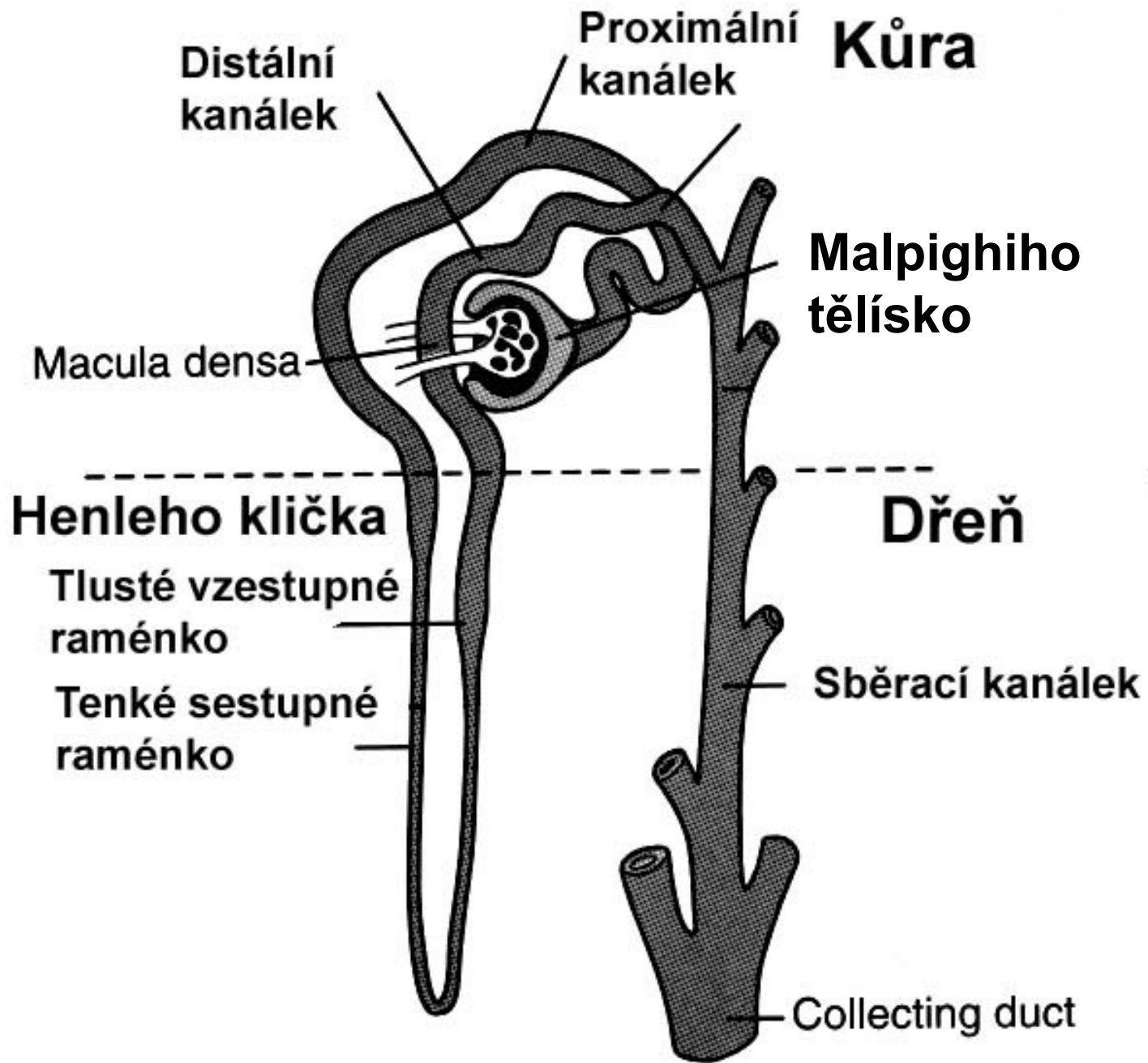
**Funkce
vylučovací**

**Funkce
regulační**

- řízení osmolality a objemu tekutin
- řízení elektrolytové rovnováhy
- řízení acidobazické rovnováhy
- produkce a sekrece hormonálně aktivních látek

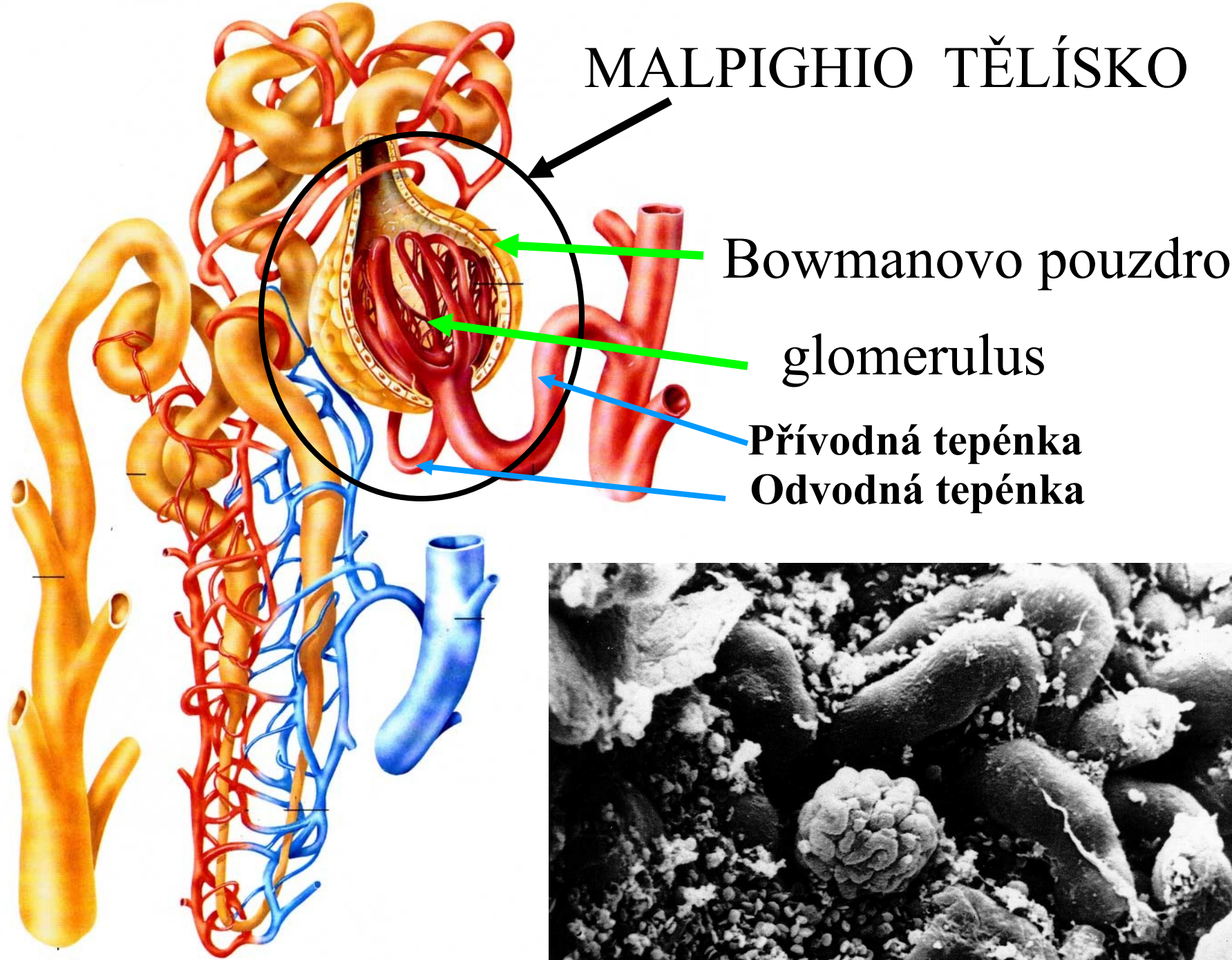
**Kolísání příjmu
potravy a tekutin**

**Konstantní objem a
složení tělesných tekutin**

MALPIGHIO TĚLÍSKO

PRŮTOK KRVE LEDVINAMI

ledvinou proteče: 1 700 l krve/den
(1,3 l/min → 25% srdečního výdeje)

Autoregulace:

-ovlivnění průsvitu

vas afferens a efferens

juxtamedulární aparát

– *renin-angiotensinový systém*

ledvina vytvoří: 180 l primární moči / den
(*glomerulární filtrát*)

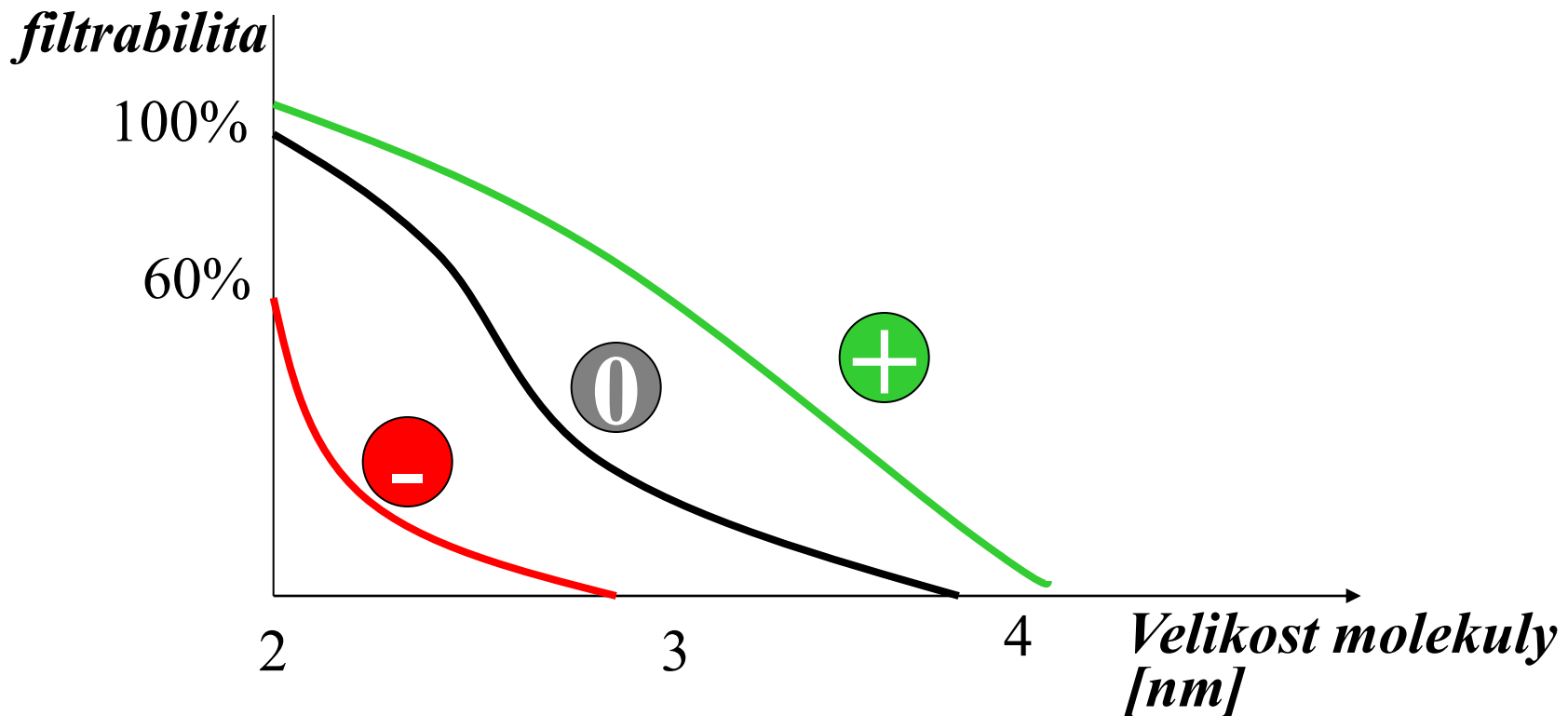
ledvina vyloučí: 1,5 l definitivní moči (*diuréza*)

endotel vlásečnic
bazální membrána
epitel (podocyty)

filtrační bariéra

velikost pórů: **8 nm**

náboj: **⊖**

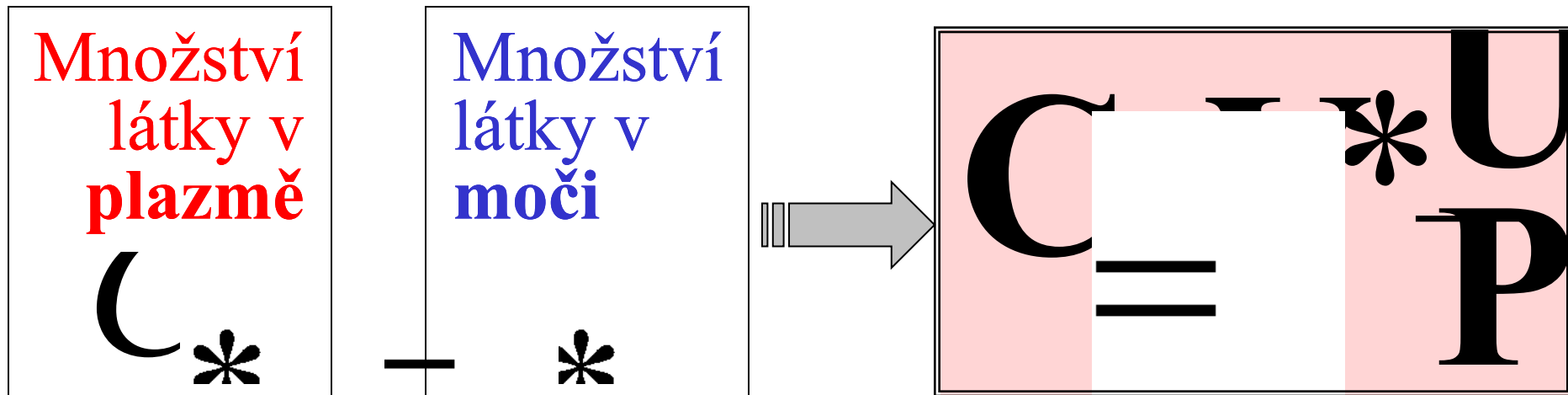
CLEARANCE

C.....*clearance*

V.....objem moči

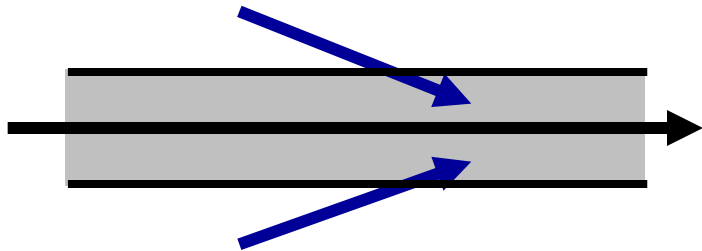
U..... koncentrace dané látky v moči

P.....koncentrace dané látky v plazmě

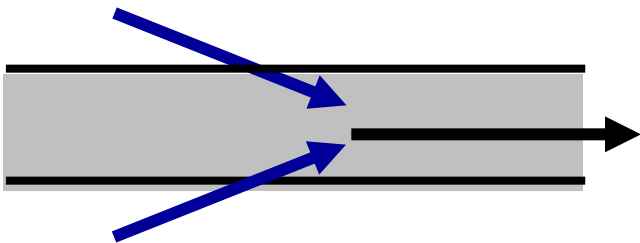

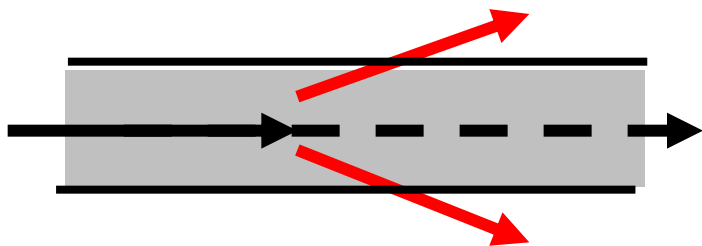
glomerulární filtrace
(*inulin, kreatinin*)

glomerulární filtrace a
tubulární sekrece (*kyselina
paraaminohippurová – PAH*)

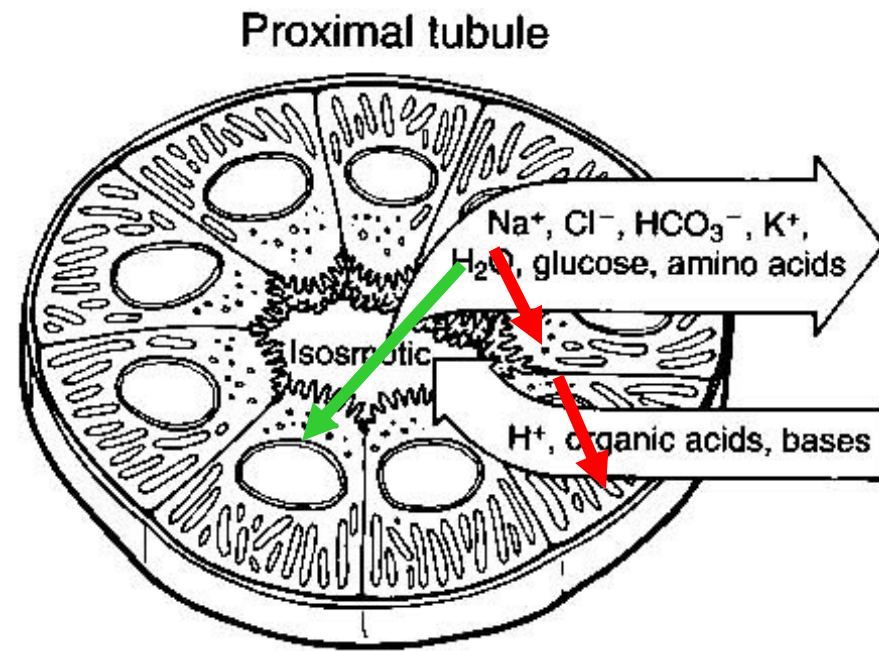

tubulární sekrece (*amoniak*)

glomerulární filtrace a
tubulární reabsorpce
(*močovina, glukóza,
aminokyseliny, ionty*)

Proximální tubulus

Aktivní transport:

- aminokyseliny
- bílkoviny
- glukóza
- ionty Na, K, Cl, HCO₃, SO₄

Pasivní transport:

- voda

Sekrece:

- slabé kyseliny
- zásady

žlučové soli

oxalát

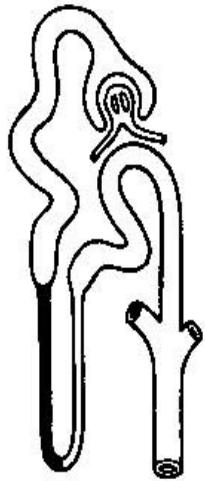
močovina

katecholaminy

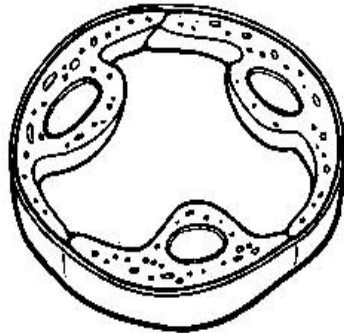
PAH

léky a jedy (penicilin, saliciláty)

Henleho klička

Thin descending
loop of Henle

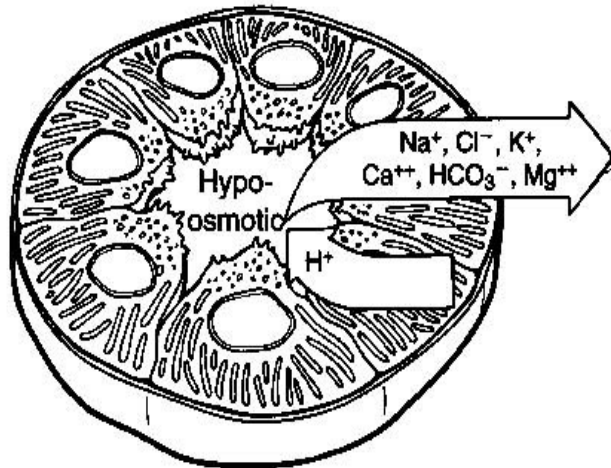
Tenká descendenní část:

volná difúze

resorpce 20% vody

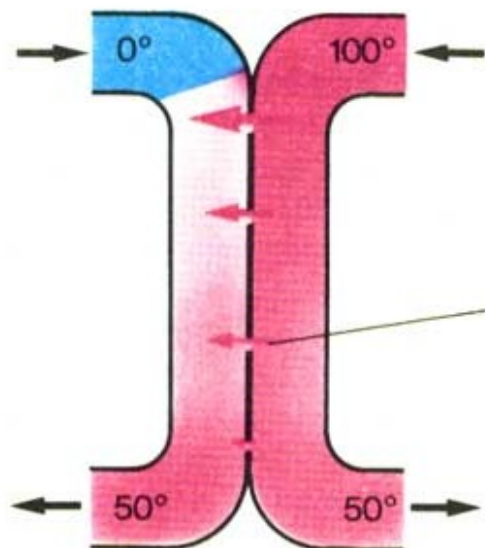
Thick ascending
loop of Henle

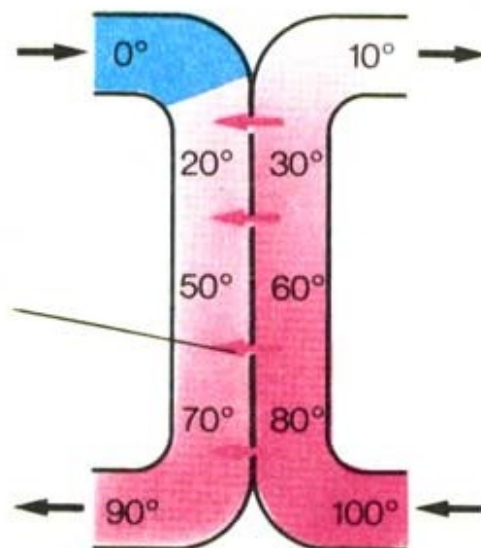
Tlustá vzestupná část:

aktivní reabsorpce Na, K, Cl

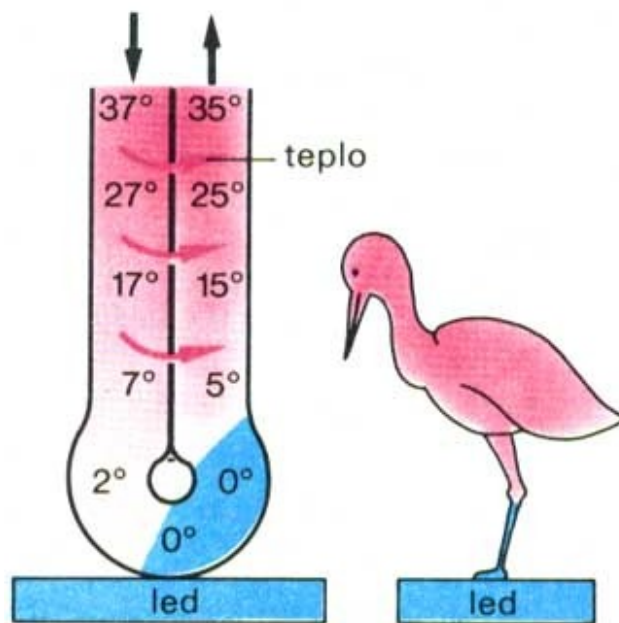
nepropustná pro vodu

1. Paralelní výměna

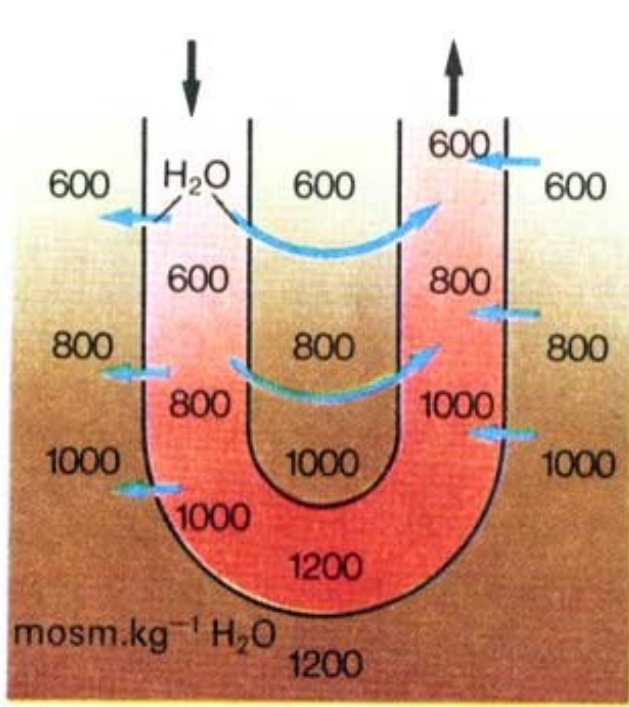

2. Protiproudová výměna

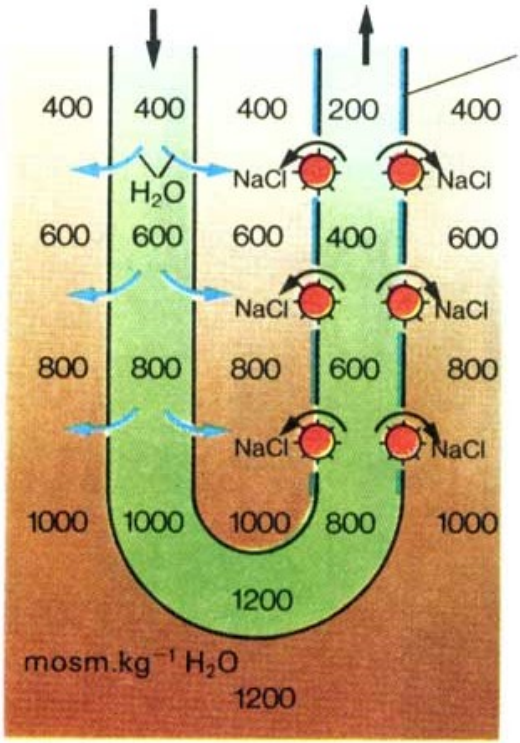

3. Protiproudová výměna (tepla)
v klíče

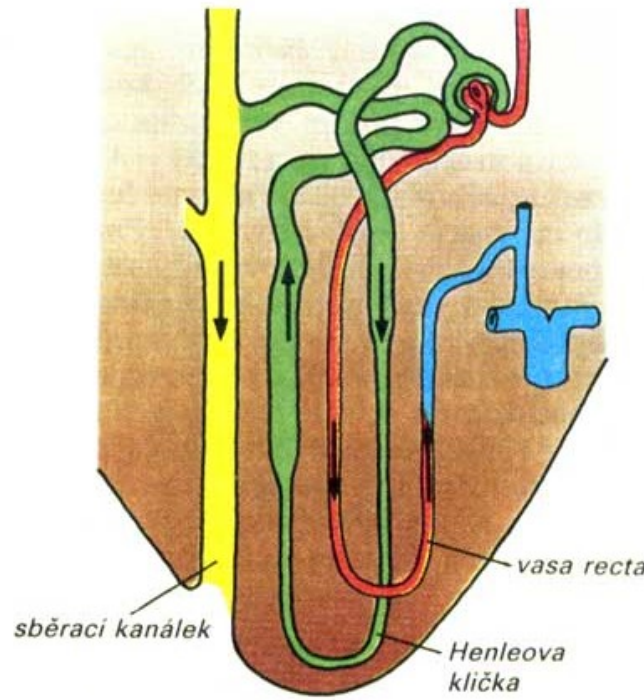

4. Protiproudová výměna (vody) v kličce

5. Protiproudová multiplikace

6. Protiproudové systémy ve dřeni ledvin

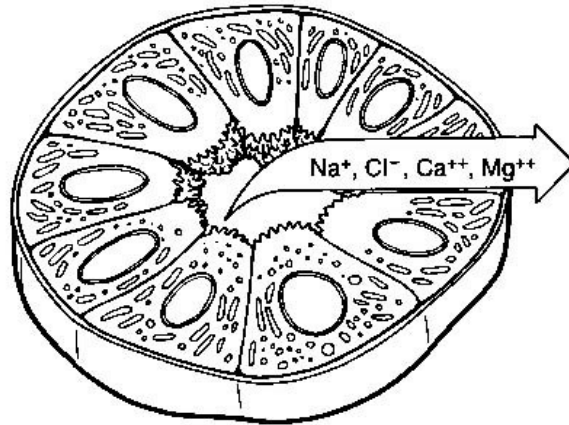
Distální tubuls

Reabsorpce:

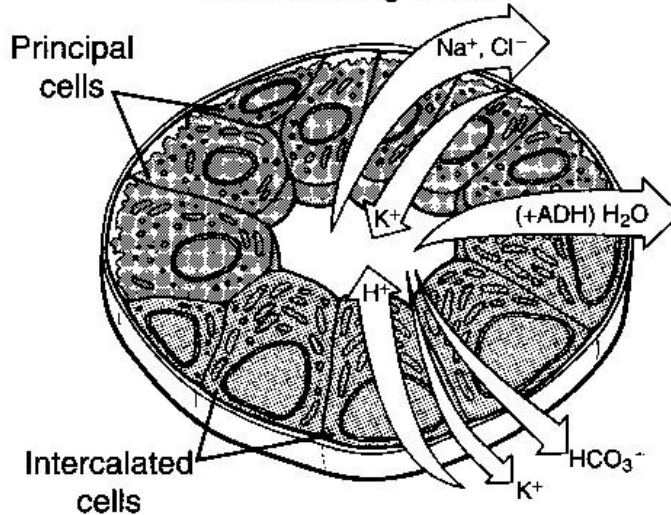
ionty Na, K, Cl

nepropustný pro vodu

Early distal tubule

Late distal tubule
and collecting tubule

Hlavní buňky

resorbce Na

sekrece K

Vmezeřené buňky

reabsorpce HCO_3

sekrece H^+

Sběrný kanálek

Propustnost vody kontrolována ADH
reabsorpce Na kontrolována aldosteronem

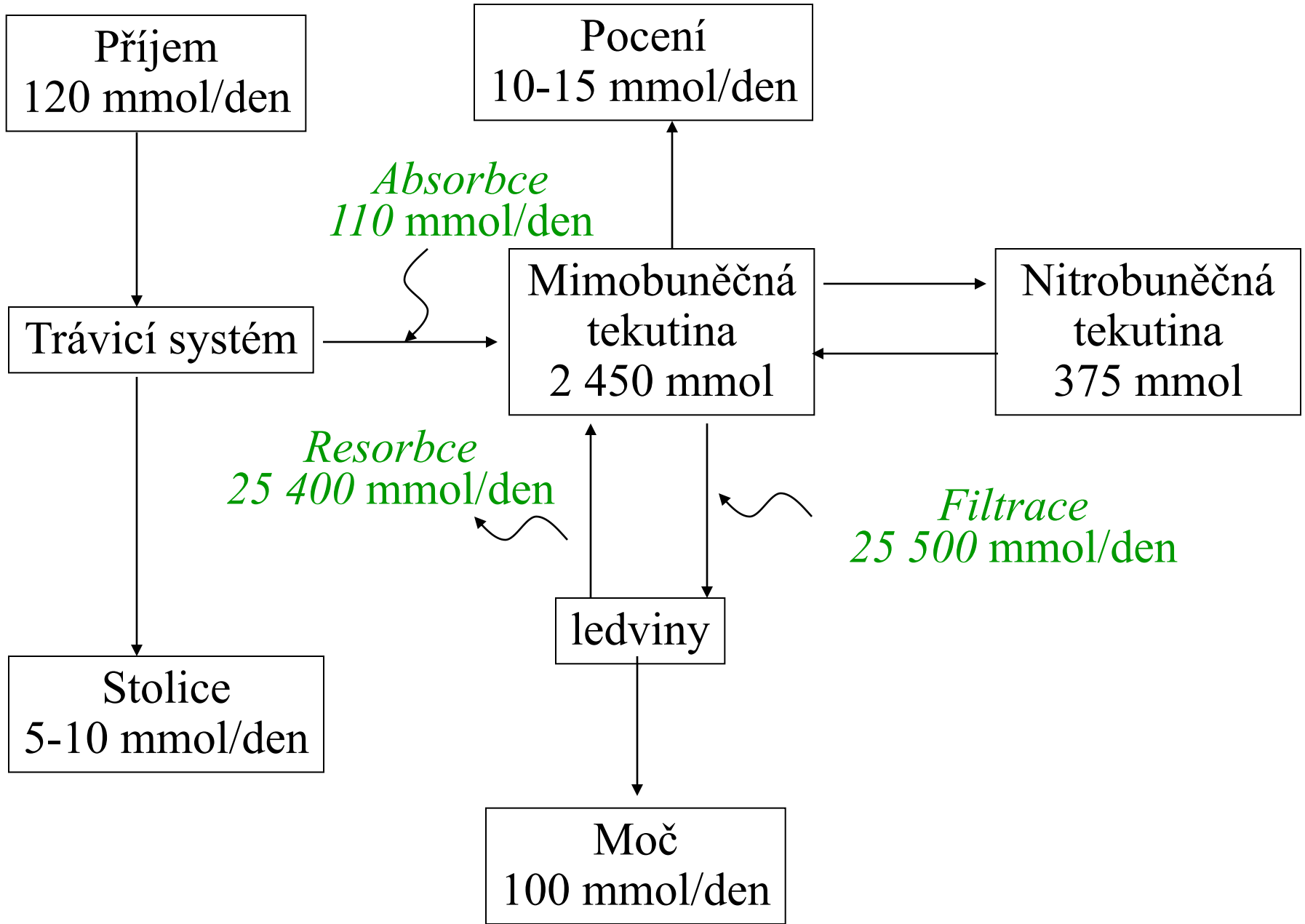
Hlavní buňky

resorbce Na, Cl
sekrece K

Vmezeřené buňky

reabsorpce HCO_3
sekrece H^+

SODÍK

MOČOVÝ MĚCHÝŘ

Močení (*mikce*)

- náplň 150 ml
první nutkání na močení
- náplň 400 ml
intenzivní pocit plnosti
- náplň 750 ml
*maximální kapacita
močového měchýře*

Juxtaglomerulární aparát

